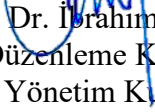

ULUSLARARASI KAYES-IV KONGRESİ SONUÇ BİLDİRİSİ

23-24 Eylül 2021 tarihlerinde “2023 Hedefleri Doğrultusunda Tarım Sektörü” ana teması ile online ve yüz yüze formatta Mardin Hilton Inn’de gerçekleşen Uluslararası KAYES-IV Kongresi sonuç bildirisini kamu oyu ile paylaşmaktan mutluluk duyarız.

Prof. Dr. İbrahim ÖRNEK
Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı
ASEAD Yönetim Kurulu Başkanı

SONUÇ BİLDİRİSİ

1. Bölgelerin kırsal kalkınmalarına yönelik yapılan ve yapılacak çalışmalar hakkında bilgi paylaşımının sağlanabilmesi ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında iş birliklerinin artırılabilmesi amacıyla bölgenin tarım sektöründe yer alan kurum yöneticilerini belirli periyotlarla bir araya getirecek bir koordinasyon merkezinin Valilikler bünyesinde kurulmasının ve bu kurumların kırsal alanda yaptıkları ve yapacakları çalışmaları birbirleriyle paylaşmak suretiyle tamamlayıcı politikaların gerçekleştirilmesi durumunda bölgelerinin kırsal kalkınmalarında daha etkin sonuçlar elde edileceği belirtilmiştir.
2. Kalkınma Ajansları ve Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumları (TKDK) zaman zaman benzer alanlara yönelik destekler vermektedirler. Bu durumun bazen mükerrer desteklemelere neden olduğu bazen de IPARD kapsamındaki kredilerin kullanılmayıp geri dönme ihtimaline yol açabileceği ifade edilmektedir. Bu durumun önlenmesi amacıyla TKDK’nın desteklerine öncelik verilmesi gerektiği, Kalkınma Ajanslarının TKDK ile koordineli bir şekilde çalışarak, mükerrer destekler yerine tamamlayıcı ürünlere ya da farklı ürünlere desteklerin verilmesinin ülke kaynaklarının daha etkin kullanılmasına neden olacağı belirtilmiştir.
3. Büyükşehir Belediyelerinin tarım ve kırsal kalkınma alanlarında önemli katkılar sağladığı bilinmektedir. Bu sebeple Türkiye Belediyeler Birliği koordinasyonunda bölgesel bazda Büyükşehir Belediyeleri Kırsal/Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlıklarının belirli periyotlarla bir araya gelmelerini sağlayarak kırsal kalkınmaya yönelik uygulamalarını ve bu konuda bilgi, beceri ve tecrübelerini birbirlerine aktarmalarının bölgesel kalkınmada önemli gelişmelere neden olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda kongreye katılan Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Bursa Büyükşehir Belediyeleri Kırsal/Tarımsal Hizmetler Daire Başkanları belli aralıklarla toplantı yapma kararı almışlardır.

4. Belediyelerce talep edilen yapı ruhsatı alınma süreci gerek sürenin uzunluğu gerekse olumsuz görüş bildirimler nedeniyle kırsal kalkınmaya yönelik IPARD projelerinde yatırımcı için caydırıcı olabildiği, bu da yıllık kullanım süresi olan IPARD kredilerinin süresinde kullanılmayıp geri dönmesine neden olabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle IPARD projelerinde yapı ruhsatı sürecinin kısaltılması için kurumlar arası iş birliklerinin geliştirilmesi ve sürecin en kısa süre içinde sonuçlandırılabilmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması mümkün ise IPARD destekli yatırımların ruhsat harcından muaf tutulmasının bu tarz kredilerin etkinliğini arttıracacağı belirtilmiştir.
5. Büyükşehir Belediyeleri tarafından sağlanan kırsal kalkınma desteklerinin belirlenen ortak bir mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve belediyeler arasında standart bir uygulama geliştirilmesi amacıyla Tarımsal Destekleme Uygulama Yönetmeliği oluşturulmasının faydalı olacağı belirtilmiştir.
6. Kırsal alanlarda ihtiyaç duyulan tarımsal alet ve makinaların çiftçiye ulaştırılması, çiftçinin ortak kullanımına sunulması ve takibinin yapılması amacıyla bir koordinasyon biriminin kurulması ve bu koordinasyon biriminin ortak tarım makinalarının kullanılmasında belediyeler, Tarım İl Müdürlükleri, muhtarlıklar ve kooperatif birlikleri arasında koordinasyonu sağlayarak kaynak israfının azaltılabileceği belirtilmiştir.
7. Verimli Mezopotamya topraklarında tarım arazilerinin atıl kaldığı bu arazilerin daha etkin kullanılması durumunda ülkemizin hem tarımsal rekoltesinin hem de lezzetli ve kaliteli tarımsal ürün sayısının artacağı belirtilmiştir. Özellikle Mardin Ovası'nda yeterli sulamanın yapılamaması nedeniyle tarım arazilerinin etkin bir şekilde kullanılmadığı görülmektedir. Bu sebeple Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında tamamlanmış olan 221 km uzunluğunda ki Mardin sulama kanalından ve sulama göletinden Mardin ovasına yönelik dağıtım şebekelerinin hızla tamamlanarak ovanın büyük bir kısmının suyla buluşturulması durumunda ülkemizin tarımsal rekoltesinin hızla artacağı belirtilmiştir.
8. Tarımsal arazilerin suya kavuşması kadar, su kaynaklarının yeterli olmaması nedeniyle, suda tasarruf sağlayacak doğru sulama tekniklerinin de uygulanması şarttır. Bu tekniklerin uygulanmasına yönelik çiftçilerin yönlendirilmesi, teşvik edilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir.
9. Günümüzde yaşanan kuraklıkların önümüzdeki yıllarda da devam edeceği tahmin edilmektedir. Bu sebeple tarımda daha az sulama gerektiren ürünlerin desteklenmesine yönelik bir planlama yapılması ve yer altı sularımızı korumak amacıyla sulamada kuyu suyu açılmasına müsaade edilmemesi gerekmektedir.
10. Akıllı tarım uygulamaları kapsamında çiftçilere eğitimler verilerek modern tarım uygulamalarının desteklenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede Bursa Büyükşehir

Belediyesi sulama ve gübreleme gibi işlemlerini kurduğu düşük maliyetli bilgisayar sistemi ile gerçekleştirmektedir. Bu tür uygulamaların diğer kurum ve kuruluşlarla ve çiftçilerle paylaşılarak yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

- 11.** Kırsal alanlarda küçük ölçekte tarımsal üretim yapan çiftçilerin elini güçlendirmek ve ürünlerinin doğru fiyatlanmasına destek vermek amacıyla ürün toplama merkezleri oluşturmalı ve bu merkezlerin sayılarını arttırmalıdır. Örnek olarak Bursa Büyükşehir Belediyesi kırsal alanda süt toplama merkezleri kurarak üreticiye önemli bir pazar sağladığı görülmektedir.
- 12.** Her bölgenin coğrafyasına uygun ata tohumlarının kuraklığa dayanıklı ve sağlıklı olması nedeniyle korunması, geliştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda çiftçiler ve tüketiciler bilgilendirilmelidir. İlgili kurum ve kuruluşların bölgesindeki yerel tohumların korunması ve geliştirilmesi amacıyla kendi bölgesine hitap edecek bir tohum merkezi kurmalıdır.
- 13.** Tarımda arz güvenliğinin ve güvenilir gıda üretiminin artırılabilmesi amacıyla tüm paydaşlar arasında iş birliğine gidilmesi gerekmektedir. Tüm kırsal kalkınma faaliyetleri çevresel faktörler ve sürdürülebilir tarımsal faaliyetler göz önünde bulundurularak ve tarımsal alt yapı sağlanarak gerçekleştirilmelidir.
- 14.** Tarımda faaliyette bulunan aile işletmelerine kurumsallaşma konusunda eğitimler verilmeli ve bu konuda teşvik edilmelidirler.
- 15.** Tarımda önemli bir sorunda tarlada kalan anızların yakılmasıdır. Anız yakmanın toprağa ve canlılara verdiği zararlar hakkında çiftçiler bilinçlendirilmeli ve bu konuda ağır cezalar uygulanmalıdır.